

L'ECONOMIA SOCIAL EN ACCIÓ · EN PORTADA

ENTREVISTA A JOSE ANTONIO ROVIRA, CONSELLER D'EDUCACIÓ, UNIVERSITATS I OCUPACIÓ DE LA GENERALITAT VALENCIANA

José Antonio Rovira (Sant Vicent del Raspeig, 1962) és el nou conseller d'Educació, Universitats i Ocupació, en el nou Executiu del president de la Generalitat Valenciana, Carlos Mazón. Llicenciat en Ciències Econòmiques i Empresarials per la Universitat d'Alacant, és professor titular d'Escola Universitària del Departament d'Economia Aplicada i Política Econòmica de la mateixa universitat. Ha ostentat diversos càrrecs a l'Ajuntament d'Alacant, on va ser tinent d'alcalde; en la Diputació d'Alacant i en les Corts Valencianes. Anteriorment, en la mateixa Conselleria d'Educació va ser director general de Personal i director Territorial, este últim càrrec baix la direcció de María José Catalá. En esta entrevista, José Antonio Rovira detalla els objectius de la nova Conselleria en matèria de cooperativisme i economia social.

“Els plans Fent Cooperatives han demostrat ser molt interessants per al cooperativisme valencià, per això ens comprometrem al costat de Concoval a desenvolupar el programa 'Fent Cooperatives III'. Aprofitarem així les sinergies generades en versions anteriors”.

-Senyor Rovira, enhorabona pel seu nomenament com a conseller de la Generalitat Valenciana

-Moltes gràcies. Per a mi és un honor formar part d'este Govern i representar a la ciutadania valenciana en el seu conjunt.

-La seua Conselleria, la de Educació, Universitats i Ocupació, ha assumit les competències de Cooperativisme i Economia Social, que anteriorment depenien de la Conselleria de Economia o de Treball. Per què este canvi?

-El Consell entén que moltes de les competències que ha assumit són transversals. Per això, l'important no és tant en què Conselleria queden englobades, sinó més bé les persones que hi ha al capdavant de cada secretaria autonòmica i direcció general. I puc assegurar que hem triat grans professionals, que ens ajudaran a complir amb els objectius que ens hem proposat.

-Quina importància ocupen en el nou Govern de la Comunitat Valenciana el Cooperativisme i l'Economia Social?

-En el Govern valencià entenem que totes dues àrees són fonamentals, ja que vertebreren els canvis socials i promocionen el desenvolupament econòmic, generant alhora ocupació de qualitat. Per això, hem creat un servei propi per al Consell Valencià de Cooperativisme, i així potenciar eixe tercer sector tan important com és l'Economia Social, atenent millor a les seues necessitats.

-La nostra regió compta amb un sector cooperatiu i una economia social molt diversos i potents, així com amb una tradició i arrelament molt amplis. Quin creu que és la principal aportació d'aquests sectors a la societat valenciana, en estos temps tan complexos?

-Efectivament, tots dos són fonamentals. I per això estem duent a terme iniciatives per a atorgar-los una financiació adequada, així com per a fomentar el coneixement i la divulgació de l'Economia Social i el Cooperativisme des d'etapes educatives molt primerenques. També volem adaptar la formació professional no reglada a les necessitats específiques d'estos sectors. I apostem fortament per impulsar el cooperativisme mitjançant eines com la contractació pública o les polítiques de Responsabilitat Social Corporativa.

-Durant els anys anteriors s'han desenvolupat en la Comunitat els plans biennals de suport i foment del Cooperativisme (els “Fent Cooperatives” I i II). Tindrem prompte la tercera edició, o algun pla alternatiu?

-Els plans que esmenta vosté han demostrat ser molt interessants per al cooperativisme valencià, per això ens comprometrem al costat de CONCOVAL (la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana) a desenvolupar el programa “Fent Cooperatives III”. Aprofitarem així les sinergies generades en versions anteriors, millorant la competitivitat d'estes associacions amb el nou programa en el qual estem treballant. El nostre objectiu és donar a este sector l'impuls definitiu que necessita i mereix.

-Es planteja el nou Govern valencià mesures addicionals de suport a l'Economia Social, en el marc de la reconstrucció econòmica? Amb què perspectives pressupostàries?

-Com no podia ser d'una altra manera, recolzarem l'Economia Social valenciana, afavorint la participació directa de les cooperatives en el diàleg social, amb major protagonisme per als seus propis interlocutors. Establirem un programa d'incentius econòmics per a constituir este tipus d'entitats, així com per a contractar persones desocupades.

“Estem duent a terme iniciatives per a atorgar al cooperativisme i l'economia social d'una financiació adequada, així com per a fomentar el seu coneixement i divulgació des d'etapes educatives molt primerenques”.

“Com no podia ser d'una altra manera, recolzarem a l'Economia Social valenciana afavorint la participació directa de les cooperatives en el diàleg social”.

“Des del nou Govern valencià valorem molt positivament el paper que les institucions acadèmiques sempre heu exercit en l'Economia Social. A més, conteu amb un reconeixement internacional, ajudant a posicionar a la Comunitat Valenciana i al seu immens talent humà en el mapa”.

També revisarem els programes autonòmics de foment del Cooperativisme, per a distribuir els fons europeus de manera més eficient. Per a això ens valdrem de noves bases reguladores, alineades amb els interessos comunitaris. En este aspecte, el pla “Fent Cooperatives III” que hem comentat serà crucial, ja que fomentarà la transició ecològica i digital, així com la cohesió social i territorial, i la igualtat real de gènere.

-En general, com desitjaria vosté que foren les relacions entre la Generalitat Valenciana i els sectors del Cooperativisme i l'Economia Social? Com preveu que seran?

-La nostra voluntat és que la relació amb ells siga sincera, fluida, proactiva i efectiva. Posarem sobre la taula una magnífica predisposició i eines per a aconseguir acords i poder materialitzar-los de forma àgil, sòlida i integral. Confiam que, mitjançant el diàleg i la cooperació (mai més ben dit), la relació entre el Govern valencià i estos actors econòmic-socials s'enfortisca, perquè redundarà en múltiples beneficis per a la ciutadania valenciana en el seu conjunt.

-Com valora la implicació ja històrica de les universitats valencianes en l'ensenyança i investigació de l'Economia Social, com és el cas del CIREC-Espanya, el IUDESCOOP i CEGEA? Considera que este model educatiu és l'adequat?

-Des del nou Govern valencià valorem molt positivament el paper que totes estes (i altres) institucions acadèmiques sempre heu exercit en l'Economia Social. Això, gràcies a la vostra labor investigadora i divulgativa, a través de congressos, observatoris, estudis i altres publicacions. A més, compteu amb un reconeixement internacional, ajudant a posicionar a la Comunitat Valenciana i al seu immens talent humà en el mapa.

En el Consell volem ser ambiciosos i buscar mecanismes per a aprofitar al màxim el potencial econòmic-social de la nostra terra. I tot model educatiu és susceptible de ser millorat, de manera assenyada, treballant sobre unes bases sòlides, fent costat al nostre personal docent i investigador, i fomentant la innovació, el treball en equip i intersectorial, i la competitivitat.

En este sentit, tenim previst crear un nou laboratori d'innovació social, on el Cooperativisme assumirà el lideratge. Serà un espai d'experimentació i aprenentatge per a la societat civil, les institucions públiques, les privades i altres entitats. La seua meta serà trobar

solucions eficients, equitatives i específiques per als diferents desafiaments els quals s'enfronten a la Comunitat Valenciana en aquests temes..

-Sr. Rovira, vosté serà Conseller durant quatre anys. Quins són els seus principals desitjos per a esta nova etapa en la Generalitat?

-Si ens centrem en el Cooperativisme i l'Economia Social, el meu desig per a esta legislatura té a veure amb l'impuls de la col·laboració públic-privada, és a dir, escometre des de la Administració Pública valen-

ciana un esforç per millorar nostra interlocució amb estos agents tan importants. I atorgar-los més protagonisme, per exemple, prioritzant la fórmula cooperativa en constituir diferents comunitats energètiques.

A més, prestarem especial atenció a les necessitats de les cooperatives dels municipis en risc de des població, i desenvoluparem des del Consell diferents polítiques per a frenar este i altres problemes tan presents en les societats contemporànies. I, com a part important de la solució, està el Cooperativisme; per això ho considerem un aliat prioritari de tant d'este Consell com de tota la societat valenciana.

L'ECONOMIA SOCIAL EN ACCIÓ · LES NOSTRES FEDERACIONS

FEDERACIÓ SALUT MENTAL CV, 30 ANYS OFERINT UNA VISIÓ POSITIVA I ORIENTADA A LA CURA DE LA SALUT MENTAL DE TOTA LA CIUTADANIA

- Sede: Carrer de l'Heroi Romeu, 20 Baix - 46008 València
- Teléfono: 96 353 50 65

- Any de constitució: 1993
- E-mail: info@salutmentalcv.org
- Web: <https://salutmentalcv.org/>
- Facebook: <https://www.facebook.com/SalutMentalCV>
- Twitter: <https://twitter.com/SalutMentalCV>
- Instagram: https://www.instagram.com/salut_mental_cv
- LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/federaci-salut-mental-cv>
- Youtube: <https://www.youtube.com/@federaciosalutmentalcv>

La Federació Salut Mental Comunitat Valenciana és una entitat sense ànim de lucre que agrupa, actualment, 32 entitats formades per persones amb problemes de salut mental i les seues famílies. Des del seu creació, en 1993, Federació Salut Mental CV ha optat per un treball integral i integrat, partint de la premissa que la salut mental és cosa de tots.

El 27 de febrer de 1993 va tindre lloc l'Assemblea Constituent de la Federació Valenciana d'Associacions de Familiars i Malalts Mentals (FEVAFEM). Les associacions fundadores van ser Gandia (ASAEM), Alacant (AFEMA) i València (AFEM).

En l'any 2006 FEVAFEM passa a ser FEAFES CV, i en 2015 passa a denominar-se "Federació Salut Mental CV", presentant-se així la Federació com una organització més inclusiva, positiva i més fàcilment reconeixible per la societat.

Amb la nova denominació, 'Federació Salut Mental CV' ofereix a la societat una visió positiva, que s'acosta més al concepte de "salut" i "cura", la qual cosa fa que el treball, a més de prioritzar-ho cap a aquelles persones amb trastorns mentals i les seues famílies, també s'orienta a sensibilitzar a la resta de la ciutadania sobre la importància de cuidar la salut mental, i recordar que "no hi ha diferència entre persones sanes i persones amb problemes de salut mental, perquè tots hem de cuidar la salut mental".

Treball integral i integrat

Des de la seua existència, Federació Salut Mental CV ha optat per un treball integral i integrat, partint de la premissa que la salut mental és cosa de totes les persones. Hui, Federació Salut Mental CV forma part de diferents comissions i organismes locals, estatals i internacionals, entre elles:

- La Confederació Salut Mental Espanya, sent la Federació Salut Mental CV una de la 18 entitats que la conformen. Un moviment que summa més de 340 entitats distribuïdes per tota Espanya i en les quals s'agrupen més de 60.000 persones associades.
- CERMI-CV (Comitè d'Entitats Representants de Persones amb Discapacitat de la Comunitat Valenciana)
- Connecta Perinatal. Aliança Hispanoparlant per la Salut Mental Perinatal i de la Família
- Grup de Treball de Prevenció de la Conducta Suïcida i Promoció de la Salut Mental de l'Ajuntament de València.

Des del moviment associatiu Salut Mental Comunitat Valenciana es treballa per a millorar la qualitat de vida de les persones amb problemes de salut mental, la dels seus familiars i/o persones pròximes. Des de la seua existència, a més, la Federació ha partit de la premissa que la salut mental és un aspecte que concerneix a tota la ciutadania.

Des del moviment associatiu Salut Mental Comunitat Valenciana es treballa per a millorar la qualitat de vida de les persones amb problemes de salut mental, la dels seus familiars i/o persones pròximes.

Per a aconseguir aquest objectiu és important la participació de les persones amb problemes de salut mental. És per això que es duen a terme accions que fomenten l'apoderament i la participació d'aquestes persones.

Entre altres, la Federació Salut Mental CV té com a objectius:

- Sensibilitzar a la ciutadania sobre els problemes de salut mental
- Promoure la salut mental per a tots
- I informar sobre els diferents problemes de la salut mental

Des de la Federació Salut Mental CV estan convençuts que la recuperació en salut mental és possible. Des d'este convenciment treballen per a millorar la qualitat de vida de les persones amb problemes de salut mental, la dels seus familiars i/o persones pròximes.

Les seues accions pretenen també potenciar el moviment associatiu de persones amb problemes de salut mental, donant suport a les activitats de les seues associacions i altres entitats sense ànim de lucre, assessorant-les en els seus projectes i coordinant les seues actuacions amb altres entitats similars.

Federació Salut Mental CV promou la creació de serveis de rehabilitació comunitaris i, exigeix l'ade-

Rosa María Bayarri, presidenta de Federació Salut Mental Comunitat Valenciana.

uada atenció sanitària i social per a les persones amb problemes de salut mental.

Des de la Federació, en definitiva, es realitza una important labor de Sensibilització, i s'impulsa la comunicació, publicitat i difusió sobre els problemes de salut mental.

Junta Directiva de la Federació Salut Mental Comunitat Valenciana

Presidenta: Rosa María Bayarri Romar
Vicepresidenta 1ª: Gertrudis Marcos Lizón
Vicepresident 2ª: Gonzalo Nielfa Murcia
Secretària: Amparo Vallés Sales
Vicesecretari: Juan González Martínez
Tresorer: Vicent Sanchis Penades

Vocals: Mª Lluïsa Ortells Cabedo, Ramona Hernández Mico y Macarena Lorente Candel

Quant a projectes, des de Federació Salut Mental CV desenvolupen diferents programes dirigits a sensibilitzar, previndre i promocionar la salut en diferents rangs d'edat. Destaca el programa #AmaLaVida un projecte de sensibilització i promoció de la salut mental en l'entorn educatiu. #AmaLaVida fomenta l'educació emocional en edats primerenques com a factor protector per a previndre problemes de salut mental. Una labor primordial, tenint en compte a més que actualment el suïcidi és la principal causa de mort en joves i adolescents, entre els 12 i 29 anys.

Altres projectes en els quals treballa la Federació tenen com a públic objectiu les famílies i persones majors. També destaca el Programa Ocupació per a persones amb problemes de salut mental, un altre de Responsabilitat Social Corporativa, i un programa de Voluntariat.

Uns altres àmbits concrets en els quals actua la Federació Salut Mental CV és en les Conductes Addictives Sense Substància, com a generadores de problemes de salut mental; la Salut Mental Perinatal, o l'acolliment i inserció social de persones vulnerables excluses.

Participació, oci i temps lliure per a persones amb problemes de salut mental, acompanyament, suport i descans familiar per a persones amb problemes de salut mental són uns altres dels àmbits en els quals treballa la Federació.

A més, des de Federació Salut Mental CV ofereixen els serveis següents:

L'Oficina de Defensa de Drets per a Persones amb Problemes de Salut Mental és un servei de suport per a persones que han vist vulnerats els seus drets fonamentals per tindre un problema de salut mental. Este servei és totalment gratuït i pretén garantir els drets fonamentals que, com la resta de ciutadans, tenen les persones amb problemes de salut mental.

Per part seua, el Servei de Promoció de la Salut Mental i Prevenció de l'Exclusió Social de les Persones amb Problemes de Salut Mental facilita informació relacionada tant amb els problemes de salut mental i les seues conseqüències, com amb els recursos existents i amb el moviment associatiu.

Una altra de les necessitats que cobreix este servei és el foment del moviment associatiu. En Espanya, com en uns altres països, s'ha demostrat que hi ha situacions més suportables quan es comparteixen amb un grup d'iguals. En el cas de la salut mental això és encara més important, a conseqüència de l'estigma que recau sobre els problemes de salut mental. Conèixer a persones que han passat o estan passant pel mateix i veure que han recuperat el seu projecte vital fa més suportable la recuperació.

Mitjançant este programa, a més, es detecten necessitats conjuntes que no estan cobertes, per a transmetre-les a l'administració pública i fomentar la creació de nous recursos o la modificació dels ja existents per a complir amb les demandes reals de les persones amb diversitat funcional.

La Federació Salut Mental CV en cifres El movimiento Salud Mental Comunitat Valenciana acoge actualmente 30 entidades de personas con problemas de salud mental y sus familias, con presencia en 260 poblaciones

32

ENTIDADES

2372

PERSONAS CON
PROBLEMAS DE SALUD MENTAL

4401

PERSONAS ASOCIADAS

282

PERSONAS TRABAJANDO
POR LA SALUD MENTAL

367

PERSONAS VOLUNTARIAS

Per últim, *Alerta estigma* és un espai de denúncia ciutadana, on qualsevol persona pot denunciar notícies i informacions ofensives o que contribuïssin al rebuig social cap a les persones amb problemes de salut mental. Des d'este servei també es fa un rastreig a les notícies aparegudes en mitjans de comunicació de la Comunitat Valenciana, posant especial atenció a les notícies en les seccions de successos. Des de la Federació es envia a eixos mitjans o periodistes la guia d'estil sobre salut mental per a mitjans de comunicació.

Més recursos i més educació

Entre les nombroses peticions que realitza les Administracions Públiques, la Federació Salut Mental CV reivindica augmentar els recursos econòmics i humans per a aconseguir una sanitat pública i gratuïta, que atenga de manera integral la salut mental de les persones, en el àmbit comunitari.

Des de la Federació es demana també l'impuls d'una educació inclusiva en clau de drets, i la prevenció a les aules a través de la implementació de l'educació emocional.

Previndre els elements que generen problemes de salut mental en la infància, adolescència i joventut, com són les addiccions (amb i sense substància) o el bullying és prioritari per a la Federació, que demana també facilitar la inserció laboral de persones amb problemes de salut mental, i sensibilitzar al teixit empresarial per a fomentar la contractació en l'empresa ordinària d'estes persones.

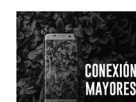
Per a la Federació, les desigualtats econòmiques són un factor de risc per a la salut mental, per la qual cosa cal posar en marxa iniciatives de integració social per a persones en situació de pobresa, precarietat o exclusió social.

Reduir radicalment la coacció, la medicalització excessiva, i totes les vulneracions de drets humans de les persones amb problemes de salut mental és un altre dels temes pels quals treballa la Federació, que considera a més que ha de dur-se a terme un abordatge transversal del suïcidi per a mitigar els seus efectes.

Proyectos 2023 Federació Salut Mental CV

Sensibilización en
Salud Mental

#AmalaVida

Empoderamiento
de Familias

Conexión Mayores

Empleo

Responsabilidad
Social Corporativa

Voluntariamente

Intervención en
Salud MentalConductas
AdictivasEmpoderamiento
de MujeresSalud Mental
Perinatal

Participación

Ocio y tiempo libre
para personas con
problemas de salud
mentalAcompañamiento
integralApoyo y descanso
familiar para
personas con
problemas de salud
mentalAcogida e
inserción social de
personas
vulnerables
excluidas

Per a això han de crear-se recursos especialitzats per a millorar la salut mental dels col·lectius vulnerables, i incloure la perspectiva de gènere en totes les accions, eliminant les barreres invisibles que impedeixen l'accés en igualtat als serveis públics, i fomentant la participació i l'autonomia personal de les persones amb trastorn mental.

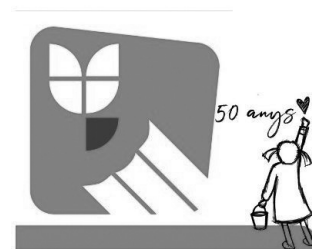
Perspectives de futur per al moviment associatiu de salut mental

Des de la Federació Salut Mental CV, en definitiva, es desitja oferir una visió de les persones amb problemes de salut mental integrades en la societat, visibilitzant a més la salut mental com una qüestió de salut més, transversal al món en què vivim, i enfocant la salut mental des de l'esperança de la recuperació i un punt de vista positiu.

L'ECONOMIA SOCIAL EN ACCIÓ · LES NOSTRES EMPRESES

LA NOSTRA ESCOLA COMARCAL, 50 ANYS D'UNA ESCOLA COOPERATIVA D'AVANTGUARDA QUE ENAMORA

- Any de constitució: 1973
- Pda. Les Canyades, s/n 46220 Picassent
- Tel. 96 123 19 33
- escola@lacomarcal.com
- Web: <https://www.lacomarcal.com/>
- Twitter: <https://twitter.com/escolacomarcal>
- Facebook: <https://www.facebook.com/LaComarcal>
- Instagram: <https://www.instagram.com/escolacomarcal/>

La Nostra Escola Comarcal és un centre d'ensenyament en valencià concertat, que ofereix educació des dels 3 fins als 16 anys. Com a cooperativa mixta (pares-mares i treballadors/es) construeix la seua actuació des de la participació. La Missió de l'Escola és compartir amb l'alumnat i les seues famílies una formació intel·lectual i humana altament competent per a la seua continuïtat formativa, per a la vida i la felicitat. L'Escola ha complit cinquanta anys de compromís amb tot això.

En la Nostra Escola Comarcal treballadors/es i famílies cooperen per a oferir un Projecte Educatiu de Qualitat mitjançant l'adequació als canvis socials, educatius i tecnològics, per a aconseguir una formació plurilingüe, integral i humana del seu alumnat. El professorat i els equips de treball de l'Escola participen permanentment en projectes formatius de renovació pedagògica. Les famílies participen activament en la millora educativa de l'escola amb les col·laboracions de l'aula i del centre.

Es tracta d'una Escola arrelada en l'entorn, que treballa per a ser líder en l'aprenentatge d'idiomes, l'ús de les noves tecnologies, compromesa amb la millora contínua, respectuosa amb el medi ambient, i un referent social en temes com l'Educació en valors, l'atenció a la diversitat i el tractament individualitzat d'alumnes i famílies.

El Projecte Educatiu pretén desenvolupar les capacitats intel·lectuals i humanes de l'alumnat, crear hàbits de treball, potenciar la seua sensibilitat i expressió literària i artística, ampliar la seua formació mitjançant el joc i l'esport, afavorir l'esperit crític, creatiu i la presa de decisions col·lectives, fomentar la coeducació activa i establir un marc de convivència respectuós amb els principis de no violència i l'ecologia.

El centre té una història de 50 anys d'aprenentatges compartits, i es caracteritza per valors com l'organització cooperativa, democràtica i participativa, i per ser innovador a nivell pedagògic i tecnològic. La renovació pedagògica ha sigut sempre la guia de formació del personal del centre, així com l'ús del valencià com a llengua vehicular i d'ensenyament.

L'Escola, a més, és potenciadora de l'ensenyament plurilingüe i del respecte al medi ambient, integradora de la diversitat cultural, laica i valencianista.

50 anys de trajectòria en valors

La Nostra Escola Comarcal ha complit i celebrat recentment el seu primer mig segle de vida, un camí que compta amb una forta trajectòria consolidada dins del món de l'ensenyament del valencià. El seu procés continu de desenvolupament, que l'han convertida en una referència no sols a nivell local sinó també estatal i internacional, no s'entén sense el treball pioner de defensa de la llengua i promoció dels valors cooperatius que van dur a terme un xicotet grup de militants vinculats a moviments cívics i polítics de caràcter cristià a la fi del règim franquista, i que van assentar les arrels del moviment cooperatiu valencià modern. Este grup, vinculat majoritàriament a Joventut Agrícola i Rural

Catòlica' (JARC), es reflecteix en el moviment cooperativista basc nascut de la mà del sacerdot José María Arizmendiarieta en la localitat guipuscoana de Mondragón. A través d'esta experiència d'intercooperació formativa, cultural i empresarial que sintetitzava el seu esperit a través de la màxima "per a democratitzar el poder, és necessari socialitzar el saber", van poder imaginar nous horitzons que, fins llavors, ni tan sols arribaven a albirar. Un dels projectes que van ajudar a posar en marxa va ser el d'una escola on poder oferir als seus fills i filles una educació diferent, arrelada en el mitjà i en la seua llengua materna.

La Nostra Escola Comarcal naix en un context polític i social molt determinat i difícil, la fi de la dictadura franquista. Després de l'escola Tramuntana, projecte nascut en 1968 a Torrent i pionera en l'ensenyament en valencià (actualment, després de ser refundada, es

troba a Museros sota el nom de La Masia), "La Comarcal", tal com es coneix col·loquialment, es va convertir en el següent projecte d'escola renovadora i plenament en valencià que va existir en el territori, amb un vessant fortament reivindicatiu de l'espai territorial de les comarques i apostant per la propietat lectiva de l'escola per les mateixes famílies.

Al principi es van instal·lar en Vila Carme (Catarroja) amb 45 alumnes (ara són més de 700) mentre acabaven l'edifici de Picassent. Tant en este primer emplaçament com en el definitiu a Picassent, res més eixir de l'edifici l'alumnat es trobava enmig de la naturalesa, en plena llibertat. L'amor i l'estima per fer una escola oberta i lliure que potenciara la ment de l'alumnat i que acompanyara al creixement tant de l'alumnat com de les seues famílies sempre des d'una mirada crítica al seu entorn estaven bé presents des d'un inici.

Composició actual del Consell Rector de La Nostra Escola Comarcal

President: Daniel Sancho Puig

Secretària: Pilar Romero Vila

Vocals: Pablo Pallardó Puigm, Merche Sabater Bosch, Carla Navarro Carrasco

Júlio Martínez Gallent i Nerea Martínez Palacio

Directora i Caps d'Estudis

Directora: Immaculada López

Caps d'Estudis de Infantil: Trini Silla i Clara Jiménez

Caps d'Estudis de Primària: Nerea Martínez, Noemi Martínez, Lidia Barbosa i Julio Martínez

Caps d'Estudis de Secundària: Esther Casaban i Esther Martínez

Necessitat d'alternativa

Les dues primeres dècades van ser claus. Els primers moviments i les primeres inquietuds amb les quals els pioners es van posar a la feina per a fer realitat "una escola diferent" van nàixer tant per la necessitat d'oferir una alternativa a l'escola del règim com per la convicció ferma d'apostar per una sèrie de metodologies pedagògiques en concret. En este sentit, podria definir-se l'esdevenir pedagògic inicial de l'escola "des de l'eclecticisme".

No obstant això, la majoria de treballs eren de manipulació, i l'aprenentatge mitjançant el text lliure tenia una importància fonamental. A l'escola apareixen dos elements a l'hora de definir el seu quefer diari: l'espai i la ubicació. Les aules es van beneficiar d'este ambient, obert a l'espai que li envoltava -el medi físic i natural- i al qual dedicaven molt de temps per a conèixer-lo. Este ambient i el foment de l'ús de metodologies que faciliten processos d'aprenentatge significatiu ha continuat any rere any.

Un altre dels eixos claus del treball diari en el centre és la "vivència de l'afecte" com un motor clau per a aconseguir un aprenentatge significatiu. En este sentit, tal com afirmen en el seu espai web, a l'escola treballen per a construir relacions basades en l'afecte, l'autonomia i la confiança com a elements que han d'orientar la intervenció educativa i que puguin ajudar a establir relacions de qualitat, sanes i satisfactòries per a aconseguir el desenvolupament desitjat.

Traure el millor de l'alumnat

Traure el millor de l'alumnat i no deixar a ningú darrere és la premissa que hui dia segueix com una referència clara en el treball diari de l'escola. En veritat, La Nostra Escola Comarcal no sols és una escola sinó "una forma de vida". Amb la nova llei, la LOMLOE, es venen moltes coses entorn de la programació per competències. I a l'Escola no ve de nou, ja treballen així des de fa molts anys, sent una Escola que va sempre per davant del que es vol inculcar en totes les altres escoles.

La importància de les famílies en el projecte de l'escola ha sigut fonamental. La professora d'Història de l'Educació de la Universitat de València, Carmen Agulló, comenta sobre aquest tema: "La Comarcal és el millor projecte que he conegut d'escola de pares i mares (...). En un primer moment, allò era pura militància de les famílies, d'anar a plantar els pins, anar a pintar les parets... tot ho van fer les famílies", comentava Agulló en la revista "Territori Educatiu", de la Unió de Cooperatives d'Ensenyament Valencianes (UCEV). En ella recordava també com s'estructurava la presa de decisions: "Per exemple, abans de decidir que el laïcisme fora un dels eixos de treball de l'escola, estudiaven i es passaven lectures, feien tertúlies i les comentaven. Tot el que es diu ara sobre les tertúlies dialògiques ja es feia abans de fundar esta escola. És a dir, no és una escola que naix ja amb uns principis, sinó que els que la formen els van debatent. És a dir, l'Escola es crea i construeix a partir de la participació i el debat".

Una altra de les iniciatives que es van establir pràcticament des d'un inici va ser l'escola de famílies, un projecte per a la formació de tota mena, sobre emo-

Celebració del 50 aniversari de La Nostra Escola Comarcal en el Teatre Olympia de València. Sobre estes línies la directora, Imma López.

cions, sexualitat, participació... sempre al capdavant quant a formació en temes referents a la llibertat, la igualtat i la cooperació.

La Comarcal, que va nèixer com una cooperativa de pares i mares, als pocs anys es va plantejar que l'equip de treball havia de ser també part de la cooperativa, una decisió que en cap moment tractava de reduir el protagonisme de les famílies, sinó facilitar la gestió del dia a dia garantint així mantindre la seua essència en el futur.

La directora actual del Centre és Imma López, i sobre aquest tema explica: "El plantejament de passar a ser una cooperativa mixta va sorgir a partir de veure com les famílies venien i anaven després de l'escolarització dels seus fills, però que els mestres continuaven". I continua: "Era una manera de garantir i sostenir la continuïtat del projecte educatiu de l'escola. I m'agradaria destacar que va haver-hi una connivència en este sentit per part de les famílies i del col·lectiu de treballadors de l'escola a l'hora de caminar conjuntament en eixa direcció".

Cinquanta anys després, 'La Nostra Escola Comarcal' afronta un present ple de reptes on ha de consolidar el creixement viscut en les últimes dues dècades, quan va començar a doblegar línies, tant en nombre d'alumnes com de professorat. Una vegada aconseguit este objectiu, per a Imma López, "és necessari continuar creixent des de la humilitat. Realment no arribem a valorar per complet la gran imatge que té l'escola fora de les nostres portes. I això és perquè som molt humils. Hem de continuar creixent així, però també tenint clar que el nostre projecte reflecteix a molts altres".

Acte de celebració en el Teatre Olympia

Després de moltes activitats i retrobaments durant estos últims cursos, el passat 16 d'octubre es va celebrar l'acte principal de commemoració del 50 aniversari de La Nostra Escola Comarcal en el Teatre Olympia de València, ple fins als topalls per a l'ocasió. Més de 900 persones van assistir a una emotiva festa que va retre homenatge "a totes les persones que han passat per l'Escola en estos anys: als pares i mares fundadors, exalumnes, professorat, personal d'administració i serveis, la coral i el grup de teatre.

La directora, Imma López, assegura que actualment "es continuen recollint els fruits d'eixa llavor inicial". Continuen sentint-se "hereus" dels pares i mares que fa mig segle van tindre una "visió de futur" i molt sentit comú per a crear una escola que, llavors, ja era innovadora.

Més informació sobre La Comarcal

- Article 'La Comarcal: 50 anys educant per a fer escola i comunitat' en el diari 'Levante EMV': <https://www.levante-emv.com/aula/2023/10/18/comarcal-50-anys-educant-per-93406619.html>
- Article de Dídac Delcan a 'Territori Educatiu' sobre el cinquanta aniversari de 'La Nostra Escola Comarcal': <https://territorieducatiu.ucev.coop/50-anys-escola-comarcal>
- Web de La Nostra Escola Comarcal dedicada a l'acte commemoratiu en el Teatre Olympia: <https://www.lacomarcal.com/50anys-olympia/>